

I. TBMM HÜKÜMETİ DÖNEMİNDE İSMAİL FAZIL PAŞA'NIN NAFIA VEKİLLİĞİ GÖREVİ (1920–1921)

*The Appointment Ismail Fazıl Pasha as the Minister of Construction and
Performances during the First Government of Grand National Assembly
of Turkey (1920–1921)*

*İsmet TÜRKMEN**

ÖZET

Bu çalışmada genel itibariyle, İsmail Fazıl Paşa'nın Birinci Meclis'teki siyasî faaliyetleri değerlendirilmeye çalışılmıştır. Osmanlı Devleti'nin çöküş dönemine ve modern Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temellerinin atıldığı sürece tanıklık eden İsmail Fazıl Paşa'nın yaşamı yakın tarihimizin aydınlatılması açısından çok önemlidir. İsmail Fazıl Paşa, 1877–1878 Osmanlı-Rus Savaşı'na ve Balkan Savaşları'na katılmış, bu savaşlarda birçok başarıya imza atmıştır. Meclis-i Mebusan'ın feshi üzerine Ankara'ya gelerek 23 Nisan 1920'de hazır bulunmuştur. Milli Mücadele'nin başlarında ilerlemiş yaşına rağmen hizmetini aksatmayarak “milli irade”ye dayalı Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kurulmasına büyük katkılar sağlamıştır. İlk kurulan Vekiller Heyeti'ne, 3 Mayıs 1920'de Nafia Vekili seçilmiştir. Özellikle demiryollarının millî kuvvetlere geçmesi ve yeniden teşkilatlandırılması hususunda; gayrimüslimlerin yerine Müslüman memurların görevlendirilmesindeki girişimleri Millî Mücadele'de önemli yere sahiptir. Üstlenmiş olduğu bu önemli görevinde olağanüstü tedbirli ve titiz davranmıştır.

Anahtar Kelimeler: İsmail Fazıl Paşa, Millî Mücadele, Türkiye Cumhuriyeti, Bağımsızlık, Nafia Vekâleti, Türkiye Büyük Millet Meclisi.

ABSTRACT

In this research Ismail Fazıl Pasha's life, his military and political activities have been tried to be examined. The life of Ismail Fazıl Pasha, who witnessed to collapse period of the Ottoman Empire and the process of the foundation of the basis of modern Turkish Republic, is crucially important to enlighten our recent history. Ismail Fazıl Pasha witnessed personally by living the events happened in the process of collapse of the Empire. He had participated both in the 1877–1878 Ottoman-Russian War and Balkan Wars, and achieved a lot of successes in military field in those wars. Moreover,

* Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Bölümü.

since the beginning of the national independence war he took his place right with Mustafa Kemal Pasha, by supporting the national independent movement he provided significant contributions to the realization of the national will. İsmail Fazıl Pahsa was elected as The Minister of Construction and Performances during the First Government of Grand National Assembly of Turkey on 3 May 1920. He acted marvellously advised on his duty.

Key Words: İsmail Fazıl Pahsa, Turkish National Struggle, Turkish Republic, Independence, Ministry of Public Works, The Grand National Assembly of Turkey
